

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ถ
สารบัญแผนภาพ	ธ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.5 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการตลาดยางพารา	5
2.2 เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนการกระจายสินค้าและต้นทุนการจัดการโลจิสติกส์	7
2.3 เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดประสิทธิภาพ	11
บทที่ 3 ทฤษฎีและระเบียบวิธีวิจัย	17
3.1 แนวความคิดทฤษฎี	17
3.1.1 การจัดการโลจิสติกส์	17
3.1.2 การวัดคุณภาพโลจิสติกส์	30
3.1.3 ประสิทธิภาพทางต้นทุน	34
3.1.4 วิธีการวิเคราะห์เส้นห่อหุ้ม (Data Envelopment Analysis)	39
3.2 ระเบียบวิธีวิจัย	44
3.2.1 ข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล	44
3.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ขางพาราและการส่งออกขางพาราตามเส้นทางแม่น้ำโขงผ่านทางท่าเรือเชียงแสน	51
4.1 การผลิตและการตลาดขางพาราในประเทศไทย	51
4.1.1 ประวัติความเป็นมาของขางพารา	51
4.1.2 การปลูกขางพาราในประเทศไทย	52
4.1.3 ความสำคัญของขางพาราในฐานะเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	54
4.1.4 สถานการณ์การผลิตและการตลาดขาง	54
4.1.5 ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดราคาและมูลค่าการส่งออกขางพารา	65
4.1.6 ระบบตลาดขางพาราของประเทศไทย	66
4.1.7 ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยกับบทบาทในการกำหนดราคาและระบบซื้อขายขางพาราในประเทศไทย	70
4.1.8 องค์กรขางพาราระหว่างประเทศกับบทบาทในการกำหนดราคาและระบบซื้อขายขางพาราในประเทศไทย	72
4.2 ขางพาราในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน	73
4.2.1 การผลิต การนำเข้าและความต้องการใช้ขางพาราในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน	73
4.2.2 ระเบียบการนำเข้าขางพารา	77
4.2.3 ปัญหาการนำเข้าขางพาราของประเทศไทย	78
4.2.4 แนวโน้มการส่งออกขางพาราจากประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน	78
4.3 ข้อมูลเบื้องต้นของการค้าระหว่างไทยและจีนตอนใต้	79
4.3.1 ปริมาณการค้าระหว่างไทยและจีนตอนใต้	81
4.3.2 รูปแบบการค้าระหว่างไทยและจีนตอนใต้	83
4.3.3 เส้นทางขนส่งตามลำน้ำโขงระหว่างภาคเหนือตอนบนของไทยและจีนตอนใต้	84
4.4 การส่งออกขางพาราตามเส้นทางแม่น้ำโขงผ่านทางท่าเรือเชียงแสน	91
4.4.1 รูปแบบการค้าสินค้าขางพาราจากไทยไปยังจีนตอนใต้ผ่านทางท่าเรือเชียงแสน	92

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.4.2 ขั้นตอนการส่งออกยางพาราจากไทยไปยังจีนตอนใต้ผ่านทางท่าเรือ เชียงใหม่	94
4.5 อุปสรรคด้านการส่งออกยางพาราจากไทยไปจีนตอนใต้	96
4.6 อนาคตการส่งออกยางพาราของไทยไปยังจีนตอนใต้ผ่านทางท่าเรือเชียงใหม่	98
บทที่ 5 ผลการศึกษา	100
5.1 ลักษณะทั่วไปและสภาพขั้นตอนการดำเนินงานในการบริหารจัดการ โลจิสติกส์ของหน่วยธุรกิจส่งออกยางพาราไปยังจีนตอนใต้ผ่านทางท่าเรือ เชียงใหม่	101
5.1.1 ลักษณะทั่วไปของหน่วยธุรกิจส่งออกยางพาราไปยังจีนตอนใต้ ผ่านทางท่าเรือเชียงใหม่	101
5.1.2 ลักษณะและขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยธุรกิจส่งออกยาง พาราไปยังจีนตอนใต้ผ่านทางท่าเรือเชียงใหม่	103
5.2 คุณภาพการจัดการ โลจิสติกส์หน่วยธุรกิจส่งออกยางพาราไปยังจีนตอนใต้ ผ่านทาง ท่าเรือเชียงใหม่	111
5.3 โครงสร้างและสัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ยางพารา ที่ทำการส่งออก	123
5.3.1 โครงสร้างและสัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์หน่วยธุรกิจส่งออก ยางพารา A	125
5.3.2 โครงสร้างและสัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์หน่วยธุรกิจส่งออก ยางพารา B	128
5.3.3 โครงสร้างและสัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์หน่วยธุรกิจส่งออก ยางพารา C	132
5.3.4 โครงสร้างและสัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์หน่วยธุรกิจส่งออก ยางพารา D	134
5.3.5 โครงสร้างและสัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์หน่วยธุรกิจส่งออก ยางพารา E	137

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.3.6 โครงสร้างและสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์หน่วยธุรกิจส่งออก ขางพารา F	141
5.3.7 ต้นทุนโลจิสติกส์โดยเปรียบเทียบรายกิจกรรม	145
5.4 ประสิทธิภาพการจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ของหน่วยธุรกิจส่งออกขางพารา	152
5.4.1 ประสิทธิภาพการจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ธุรกิจส่งออกขางพารา A	153
5.4.2 ประสิทธิภาพการจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ธุรกิจส่งออกขางพารา B	158
5.4.3 ประสิทธิภาพการจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ธุรกิจส่งออกขางพารา C	162
5.4.4 ประสิทธิภาพการจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ธุรกิจส่งออกขางพารา D	164
5.4.5 ประสิทธิภาพการจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ธุรกิจส่งออกขางพารา E	168
5.4.6 ประสิทธิภาพการจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ธุรกิจส่งออกขางพารา F	172
5.4.7 ประสิทธิภาพการจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ธุรกิจส่งออกขางพารา ไปยังจินตอนใต้ผ่านทางท่าเรือเชียงแสน โดยภาพรวม	176
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา	179
6.1 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	179
6.1.1 ลักษณะทั่วไปของหน่วยธุรกิจส่งออกขางพาราไปยังจินตอนใต้ ผ่านทางท่าเรือเชียงแสน	179
6.1.2 คุณภาพการจัดการโลจิสติกส์ธุรกิจส่งออกขางพาราไปยังจินตอนใต้ ผ่านทางท่าเรือเชียงแสน	180
6.1.3 โครงสร้างและสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ข้าง ที่ทำการส่งออก	181
6.1.4 ประสิทธิภาพการจัดการต้นทุนโลจิสติกส์หน่วยธุรกิจส่งออกขาง พารา	182
6.2 อภิปรายผลการศึกษา	183
6.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	184
6.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	187
บรรณานุกรม	188

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก	หน้า
ภาคผนวก ก	197
ภาคผนวก ข	198
ภาคผนวก ค	200
ภาคผนวก ง	205
ภาคผนวก จ	224
ภาคผนวก ฉ	230
ประวัติผู้เขียน	235
	237

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	9
3.1	20
4.1	55
4.2	57
4.3	59
4.4	60
4.5	61
4.6	61
4.7	74
4.8	76
4.9	81
4.10	82
4.11	89
4.12	91
5.1	102
5.2	113
5.3	115
5.4	117

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.5 รูปแบบกิจกรรม การใช้แรงงานและต้นทุนในกระบวนการเคลื่อนย้ายและแปรรูปสินค้าข่างพารา	119
5.6 ราคาข่างพาราส่งออก ต้นทุนการจัดการ โลจิสติกส์ และต้นทุนข่างพาราโดยเฉลี่ยของธุรกิจส่งออกข่างพารา	120
5.7 ต้นทุนและการใช้ทรัพยากรแรงงานในกิจกรรมการบรรจุภัณฑ์ของธุรกิจส่งออกข่างพารา	122
5.8 การจัดหมวดหมู่ของต้นทุนในการศึกษาตามแนวทางของ Stock et al. (2001)	123
5.9 ต้นทุนโลจิสติกส์ในการส่งออกข่างพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ธุรกิจส่งออกข่างพารา A จำแนกออกตามโครงสร้างต้นทุน	126
5.10 ต้นทุนโลจิสติกส์ในการส่งออกข่างพาราแท่งธุรกิจส่งออกข่างพารา A จำแนกออกตามโครงสร้างต้นทุน	127
5.11 ต้นทุนโลจิสติกส์ในการส่งออกข่างพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ธุรกิจส่งออกข่างพารา B จำแนกออกตามโครงสร้างต้นทุน	129
5.12 ต้นทุนโลจิสติกส์ในการส่งออกข่างพาราแท่งธุรกิจส่งออกข่างพารา B จำแนกออกตามโครงสร้างต้นทุน	131
5.13 ต้นทุนโลจิสติกส์ในการส่งออกข่างพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ธุรกิจส่งออกข่างพารา C จำแนกออกตามโครงสร้างต้นทุน	133
5.14 ต้นทุนโลจิสติกส์ในการส่งออกข่างพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ธุรกิจส่งออกข่างพารา D จำแนกออกตามโครงสร้างต้นทุน	135
5.15 ต้นทุนโลจิสติกส์ในการส่งออกข่างพาราแท่งธุรกิจส่งออกข่างพารา D จำแนกออกตามโครงสร้างต้นทุน	136
5.16 ต้นทุนโลจิสติกส์ในการส่งออกข่างพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ธุรกิจส่งออกข่างพารา E จำแนกออกตามโครงสร้างต้นทุน	139
5.17 ต้นทุนโลจิสติกส์ในการส่งออกข่างพาราแท่งธุรกิจส่งออกข่างพารา E จำแนกออกตามโครงสร้างต้นทุน	140
5.18 ต้นทุนโลจิสติกส์ในการส่งออกข่างพาราแผ่นรมควันชั้น 3 ธุรกิจส่งออกข่างพารา F จำแนกออกตามโครงสร้างต้นทุน	142

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.32 ค่าประสิทธิภาพการจัดการต้นทุนโลจิสติกส์การส่งออกยางพาราแห่งของหน่วยธุรกิจ ส่งออกยางพาราทั้งหมดที่ได้จากแบบจำลอง CRS และ VRS	178
ผ-1 คุณสมบัติของชั้นยาง	199
ผ-2 ค่าธรรมเนียมเรียกเก็บจากเจ้าของเรือหรือตัวแทนเจ้าของเรือหรือผู้ขออนุญาต	212
ผ-3 ค่าธรรมเนียมเรียกเก็บจากผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกหรือผู้ขออนุญาต	212
ผ-4 ค่าธรรมเนียมการใช้ท่าสำหรับการบรรทุกหรือขนถ่ายตู้สินค้า	213
ผ-5 ค่าธรรมเนียมฝากตู้สินค้า	214
ผ-6 ค่าธรรมเนียมยานพาหนะผ่านท่า	214
ผ-7 การส่งออกยางพาราตามคำสั่งซื้อในแต่ละหน่วยธุรกิจ	235

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
3.1 แนวคิดการจัดการ โลจิสติกส์และการตลาด	24
3.2 การเปรียบเทียบต้นทุนระหว่างการตลาดและ โลจิสติกส์	25
3.3 การชิงความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันโดยใช้โลจิสติกส์	30
3.4 การวัดผลกิจกรรม โลจิสติกส์	32
3.5 การวัดผลกิจกรรม โลจิสติกส์ที่สะท้อนความสามารถในการแข่งขัน	32
4.1 เขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับยางพาราของประเทศไทย	53
4.2 วิธีการตลาดพ่อค้าคนกลางยางพารา	68
4.3 กลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง	80
4.4 แผนที่สังเขปแสดงท่าเรือในแม่น้ำโขง	86
4.5 แสดงระยะเวลาเดินเรือในแต่ละท่าเรือ	88
4.6 ภาพรวมแสดงการส่งออกสินค้ายางพาราจากไทยไปจีนตอนใต้	93
4.7 แผนภูมิขั้นตอนการส่งออกยางพารา	95
5.1 โครงสร้างการดำเนินกิจกรรมการส่งออกยางพาราลักษณะที่ 1	104
5.2 โครงสร้างการดำเนินกิจกรรมการส่งออกยางพาราลักษณะที่ 2	106
5.3 โครงสร้างการดำเนินกิจกรรมการส่งออกยางพาราลักษณะที่ 3	108
5.4 โครงสร้างการดำเนินกิจกรรมการส่งออกยางพาราลักษณะที่ 4	110
5.5 การบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์สินค้ายางพาราที่ทำการส่งออกผ่านทางท่าเรือเชียงแสน	122
ผ-1 สำนักงานท่าเรือเชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	206
ผ-2 ลักษณะของท่าเรือเชียงแสน	207
ผ-3 สินค้าที่มีการขนส่งผ่านทางท่าเรือเชียงแสน	208
ผ-4 แบบศุลกากร (แบบ กศก. 101)	217
ผ-5 แบบคำร้องขอนำสินค้าเข้าออกนอกเขตท่าเรือเชียงแสน (แบบ บถ. 01)	218
ผ-6 แบบคำร้องขอนำสินค้าออกผ่านเข้าเขตท่าเรือเชียงแสน (แบบ บถ. 02)	219
ผ-7 เอกสารกำกับการใช้บริการท่าเทียบเรือท่าเรือเชียงแสน(แบบ กท. 01)	220
ผ-8 แบบขอเข้าใช้เครื่องมือทุ่นแรงของท่าเรือเชียงแสน (แบบ คม. 01)	221

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ผ-9 รายการตู้สินค้าขาเข้าที่ขนถ่ายจากเรือ และตู้สินค้าขาออกที่บรรทุกลงเรือ ท่าเรือเชียงแสน (แบบ ตสค. 01)	222
ผ-10 แบบคำร้องขออนุญาตตู้สินค้าขาเข้าที่ฝากเก็บออกนอกเขตท่าเรือเชียงแสน (แบบ ตสค. 02)	223
ผ-11 แผนผังแสดงขั้นตอนการส่งออกสินค้า	233
ผ-12 ขั้นตอนการผ่านพิธีการไปขนส่งสินค้าขาออกไม่เกิน 15 นาที	234

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
3.1 ประสิทธิภาพต้นทุน (Cost Efficiency)	37
4.1 ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 (RSS 3) (F.O.B. กรุงเทพฯ) และราคาขายแผ่นดิบ ณ ตลาดกลาง ปี 2546 – 28 กุมภาพันธ์ 2550	62
4.2 ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3ท ตลาดล่วงหน้าญี่ปุ่น (TOCOM) สิงคโปร์ (SICOM) และกรุงเทพฯ (AFET) ระหว่างวันที่ 10 ตุลาคม 2549 – 19 มีนาคม 2550	63
5.1 สัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์ในการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 บริษัท A	126
5.2 สัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์ในการส่งออกยางแท่ง บริษัท A	128
5.3 สัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์ในการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 บริษัท B	130
5.4 สัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์ในการส่งออกยางแท่ง บริษัท B	131
5.5 สัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์ในการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 บริษัท C	133
5.6 สัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์ในการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 บริษัท D	135
5.7 สัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์ในการส่งออกยางแท่ง บริษัท D	137
5.8 สัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์ในการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 บริษัท E	139
5.9 สัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์ในการส่งออกยางแท่ง บริษัท E	141
5.10 สัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์ในการส่งออกยางแผ่นรมควันชั้น 3 บริษัท F	143
5.11 สัดส่วนต้นทุน โลจิสติกส์ในการส่งออกยางแท่ง บริษัท F	144
5.12 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการจัดการวัตถุดิบและคลังสินค้าโดยเฉลี่ย 15 คำสั่งซื้อของ หน่วยธุรกิจส่งออกยางพาราไปยังจีนตอนใต้ผ่านทางท่าเรือเชียงใหม่	146
5.13 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการขนส่งและ โลจิสติกส์ย้อนกลับโดยเฉลี่ย 15 คำสั่งซื้อของ หน่วยธุรกิจส่งออกยางพาราไปยังจีนตอนใต้ผ่านทางท่าเรือเชียงใหม่	147
5.14 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการสื่อสาร โลจิสติกส์โดยเฉลี่ย 15 คำสั่งซื้อของหน่วยธุรกิจ ส่งออกยางพาราไปยังจีนตอนใต้ผ่านทางท่าเรือเชียงใหม่	148
5.15 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการจัดการคำสั่งซื้อโดยเฉลี่ย 15 คำสั่งซื้อหน่วยธุรกิจส่งออก ยางพาราไปยังจีนตอนใต้ผ่านทางท่าเรือเชียงใหม่	149
5.16 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนด้านอะไหล่และบริการโดยเฉลี่ย 15 คำสั่ง ซื้อของหน่วยธุรกิจส่งออกยางพาราไปยังจีนตอนใต้ผ่านทางท่าเรือเชียงใหม่	150

สารบัญแผนภาพ (ต่อ)

แผนภาพที่	หน้า
5.17 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการโดยเฉลี่ย 15 คำสั่งซื้อหน่วยธุรกิจส่งออกยางพาราไปยังจีนตอนใต้ผ่านทางท่าเรือเชียงใหม่	151
5.18 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการกิจกรรมโลจิสติกส์ทั้งหมดโดยเฉลี่ย 15 คำสั่งซื้อของหน่วยธุรกิจส่งออกยางพาราไปยังจีนตอนใต้ผ่านทางท่าเรือเชียงใหม่	152

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved